

این میثاق برای تأمین استیفای کامل این حق اتخاذ خواهند کرد، شامل اقدامات لازم برای تأمین امور ذیل خواهد بود:

- الف- تقلیل میزان مرده متولد شدن کودکان - مرگومیر کودکان و رشد سالم آنان؛
- ب- بهبود بهداشت محیط و بهداشت صنعتی از جمیع جهات؛
- ج- پیشگیری و معالجه بیماری‌های همه‌گیر - بومی - حرفه‌ای و سایر بیماری‌ها، همچنین پیکار علیه این بیماری‌ها؛
- د- ایجاد شرایط مناسب برای تأمین مراجع پزشکی و کمک‌های پزشکی برای عموم در صورت ابتلا به بیماری.

کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که از سال ۱۹۸۶ به‌عنوان نهاد نظارتی میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایجاد شده است، در مقام تفسیر ماده ۱۲ در نظریه عمومی شماره ۱۴ خود در سال ۲۰۰۰ ضمن آنکه حق بر سلامتی و سایر حقوق بشری از جمله حق تغذیه، مسکن، کار، آموزش، حیات، عدم تبعیض، منع شکنجه و... را لازم و ملزوم یکدیگر قلمداد کرد، ابراز داشت که بالاترین استاندارد قابل حصول سلامتی بر مبنای گسترده از عوامل اجتماعی - اقتصادی اتکا دارد که شرایطی را اعتلا می‌بخشد تا در آن مردم بتوانند به زندگی توأم با سلامتی و آنچه ضامن سلامتی آن‌هاست، اعم از تسهیلات، خدمات، کالاها و شرایط لازم برای نیل به بالاترین استاندارد سلامتی دست یابند.

از سوی دیگر سازمان جهانی بهداشت که از جمله مأموریت خطیر مقررات گذاری در زمینه مقابله با بیماری‌های مسری را عهده‌دار شده و از شیوه‌های بدیع و ابتکاری در این زمینه برخوردار است، در سال ۲۰۰۵ نحوه مقابله با شیوع و گسترش جهانی بیماری‌ها را مقرر کرد تا از مداخله غیرضروری در مسافرت، حمل‌ونقل و تجارت بین‌المللی جلوگیری کند.

مطابق ماده ۴۳ این مصوبه، دولت‌ها می‌توانند به هنگام بروز مخاطراتی که سلامت عموم را در معرض خطر قرار دهد، اقدامات مقتضی را اتخاذ کنند. این مخاطرات باید با دلایل علمی اثبات شده باشد و اقدامات دولت‌ها باید با چنان مخاطراتی متناسب باشد و ناقض حقوق بنیادین بشر قلمداد نشود.

کنند و تأکید کرد کرونا به معنای واقعی پشت دروازه هر کشوری ایستاده است.

مقابله با ویروس کرونا در چارچوب حقوق بین‌الملل سلامت و حقوق بین‌الملل بشر

دولت جمهوری اسلامی ایران با عضویت در سازمان جهانی بهداشت و پذیرش اسناد بین‌المللی مختلف و به‌ویژه میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (۱۹۶۶) در زمینه پیشگیری و مقابله با بیماری‌های فراگیر و مسری تعهدات مختلفی را پذیرا شده است.

در مقدمه اساسنامه سازمان جهانی بهداشت بهره‌مندی از بالاترین استاندارد قابل حصول سلامتی

♦

اگر تعهد بین‌المللی دولت‌ها در تأمین سلامت شهروندان خویش تعهد به حداکثر تلاش قلمداد شود، تعهد هر دولت به تضمین حیات ملت خود تعهد به نتیجه است، تعهدی که فارغ از نظام حقوق بین‌الملل که به دولت مجوز عدول از تعهدات بین‌المللی خویش در وضعیت‌های فوق‌العاده عمومی را داده است، ریشه در فلسفه وجودی دولت و قانون اساسی هر کشور دارد.

♦

یکی از حقوق بنیادین هر انسانی، بدون تمایز از حیث نژاد، مذهب، عقاید سیاسی، شرایط اقتصادی یا اجتماعی قلمداد شد و پیشرفت نامساوی کشورهای مختلف در ترویج بهداشت و مهار کردن بیماری‌ها به‌خصوص بیماری‌های واگیر، یک خطر عمومی تلقی شده است. حق بر سلامتی پس از آنکه در «بند یک ماده ۲۵» اعلامیه جهانی حقوق بشر به رسمیت شناخته شد، در میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (۱۹۶۶) مورد تصریح قرار گرفت.

بر اساس ماده ۱۲ این میثاق دولت‌های عضو حق هر کس را به تمتع از بهترین حال سلامت جسمی و روحی ممکن الحصول به رسمیت می‌شناسند. بر اساس بند دوم این ماده تدابیری که کشورهای طرف

بعد از ریشه‌کن شدن آبله در سال ۱۹۸۰ که قریب به پانصد میلیون قربانی گرفت، شیوع بیماری‌هایی مثل ابولا، سارس، مرس و... نگرانی‌های جدی را در جامعه بین‌المللی دامن زد. با وجود این در پایان دهه دوم قرن بیست و یکم که سرعت پیشرفت علم و فناوری به حد اعجاب‌انگیزی رسیده است، برای کمتر کسی این امر قابل تصور بود که ویروس جدیدی به نام کرونا به عامل تهدید حیات افراد تبدیل شود و بحرانی بین‌المللی ایجاد کند.

در حقیقت در اواخر دسامبر ۲۰۱۹ و اوایل دی ماه ۱۳۹۸ بود که بروز یک بیماری شبیه ذات‌الریه در شهر ووهان کشور چین به سازمان جهانی بهداشت گزارش شد. چند روز پس از این گزارش مشخص شد که نوع جدیدی از ویروس کرونا مسبب این بیماری شده است. به‌زودی افراد مبتلا به بیماری ناشی از ویروس کرونا در تایلند، ژاپن، کره جنوبی، ایتالیا و ایران رؤیت شدند و با فوت شماری از بیماران نگرانی‌ها درباره این ویروس افزایش یافت. آنچه جای تعجب و تأسف داشت شدت و گسترش بیماری ناشی از ویروس کرونا در ایران بود که پس از شهر ووهان چین، شهر قم در ایران را به دومین شهر آلوده جهان تبدیل کرد. تا روز هفتم اسفند ۱۳۹۸، هشت کشور کانادا، لبنان، امارات، بحرین، کویت، افغانستان، عراق و عمان اعلام کرده‌اند که افرادی مبتلا به ویروس کرونا را شناسایی کرده‌اند که از ایران آمده‌اند.

در دوم اسفند، با اعلام رسمی فوت شدن چهار نفر، ایران پس از چین بیشترین تلفات ناشی از ویروس کرونا را داشته است. دبیرکل سازمان جهانی بهداشت روز ۲۱ فوریه مرگ چهار نفر ظرف دو روز در ایران را بسیار نگران‌کننده دانست. شنبه سوم اسفند ۱۳۹۸ وضعیت در ایران از سفید خارج و وارد وضعیت زرد شد.

در دوازدهم فوریه ۲۰۲۰ در کنفرانس سازمان جهانی بهداشت درباره مبارزه با شیوع ویروس کرونا، رئیس این سازمان اعلام کرد با وجود اینکه ۹۹ درصد موارد شناسایی شده از ابتلا به ویروس کرونا در چین هستند، اما این ویروس تهدیدی جدی برای سایر نقاط جهان است. هم‌زمان با برگزاری این نشست، سازمان ملل متحد تجهیزاتی را برای حفاظت مردم در مقابل این ویروس به کشورهای مختلف از جمله آفریقا ارسال کرد.

سازمان جهانی بهداشت به همه کشورها هشدار داد که تدابیر لازم را برای مقابله با ویروس کرونا اتخاذ